

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14CoP/41/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6615213766
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 08. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Snopčoková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6615213766.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Snopčokovej a sudcov JUDr. Márie Podhorovej a JUDr. Petra Priehodu, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa F. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom ako otec, dieťa rodičov J. K., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom L. č. X, X., zastúpená JUDr. Erikou Golskou, advokátkou, so sídlom T.G. Masaryka 29, Lučenec, otca Y. Q., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Y. XX, U., zastúpený JUDr. Michalom Matalom, advokátom, so sídlom M. Rázusa 19, Lučenec, maloleté dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny K., v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, o odvolaní otca maloletého dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Lučenec zo dňa 12. 04. 2017 č. k. 5P/59/2015 - 200, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu vo výrokoch I., IV., V. a VI. **p o t v r d z u j e .**

II. Rozsudok okresného súdu vo výroku II. **m e n í t a k**, že otec Y. Q. je **p o v i n n ý** zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, počnúc od právoplatnosti tohto rozhodnutia každý párny týždeň od piatka od 15.00 h do piatka nasledujúceho týždňa do 15.00 h tak, že v období školského vyučovania prevezme maloleté dieťa v stanovenú dobu spreď budovy školského zariadenia, ktoré maloleté dieťa navštevuje a v stanovenej dobe maloleté dieťa vráti do školského zariadenia; v období mimo školského vyučovania prevezme maloleté dieťa v stanovenú dobu pred bydliskom matky maloletého dieťaťa a v stanovú dobu maloleté dieťa matke maloletého dieťaťa odovzdá pred bydliskom matky maloletého dieťaťa.

III. Rozsudok okresného súdu vo výroku III. **m e n í t a k**, že matka J. K. je **p o v i n n á** zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, počnúc od právoplatnosti tohto rozhodnutia každý nepárny týždeň od piatka od 15.00 h do piatka nasledujúceho týždňa do 15.00 h tak, že v období školského vyučovania prevezme maloleté dieťa v stanovenú dobu spreď budovy školského zariadenia, ktoré maloleté dieťa navštevuje a v stanovenej dobe maloleté dieťa vráti do školského zariadenia; v období mimo školského vyučovania prevezme maloleté dieťa v stanovenú dobu pred bydliskom matky maloletého dieťaťa a v stanovú dobu maloleté dieťa otcovi maloletého dieťaťa odovzdá pred bydliskom matky maloletého dieťaťa.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zmenil rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 9P/40/2015 - 24 zo dňa 18. 08. 2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 28. 08. 2015 čo do výroku o zverení maloletej F. Q., do osobnej starostlivosti otca, ako aj výroku o výživnom a zveril maloleté dieťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov tak, že otec je povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, počnúc od právoplatnosti rozsudku každý párny týždeň od piatka od 15.00 h do piatka do 15.00 h tak, že si prevezme maloletú v stanovenej dobe spreď budovy školy a vráti ju v stanovenej dobe do školského zariadenia. Rozhodol, že matka maloletého dieťaťa je povinná zabezpečovať osobnú

starostlivosť o maloleté dieťa, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku každý nepárny týždeň od piatka od 15.00 h do piatka do 15.00 h tak, že si prevezme maloletú v stanovenej dobe spreď budovy školy a vráti ju v stanovenej dobe do školského zariadenia. Uložil povinnosť každému rodičovi odovzdať maloleté dieťa do osobnej starostlivosti druhého rodiča s osobnými vecami a dieťa na styk s druhým rodičom riadne pripraviť. Otcovi maloletého dieťaťa uložil prispievať na výživu maloletého dieťaťa výživným v sume 100,- Eur mesačne, počnúc právoplatnosťou rozsudku, ktoré výživné je otec povinný zasielať k rukám matky vždy mesačne predom do 20. dňa toho-ktorého mesiaca. Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania, a to po doplnení dokazovania, keď Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 14CoP/23/2016 - 93 zo dňa 29. 04. 2016 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch týkajúcich sa úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a doplnenie dokazovania. Súd prvej inštancie po doplnení dokazovania vrátane znaleckého dokazovania mal za preukázané, že maloletá F. Q. je dcérou matky J. K. a Y. Q.. Rodičia maloletej žili v spoločnej domácnosti X rokov, z ktorého vzťahu pochádza aj brat maloletej J. Q., nar. XX. XX. XXXX. Od apríla 2015 rodičia maloletého dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti, keď matka opustila spoločnú domácnosť z dôvodu existencie nového partnerského vzťahu s R. K., s ktorým neskôr uzavrela manželstvo. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 9P/40/2015 zo dňa 18. 08. 2015 súd schválil rodičovskú dohodu rodičov maloletých detí tak, že obe maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti otca, matka bola zaviazaná prispievať na výživu maloletého J. sumou 50,- Eur mesačne a na výživu maloletej F. sumou 30,- Eur mesačne, ktorý rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 28. 08. 2015. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 5P/59/2015 - 69 zo dňa 12. 02. 2016 bol syn J. zverený do osobnej starostlivosti matke, otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého J. mesačne sumou 60,- Eur od 12. 02. 2016. Súd prvej inštancie v súlade so závermi uznesenia odvolacieho súdu, ktorý nadobudol právoplatnosť v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 14CoP/23/2016 - 93 zo dňa 29. 04. 2016 doplnil dokazovanie. Zo Znaleckého posudku č. 8/2016 zo dňa 11. 11. 2016 znalkyne z odboru psychológie, odvetvie klinická psychológia detí a poradenská psychológia Y. R. X. mal za preukázané, že obaja rodičia majú osobnostné vlastnosti vhodné na výchovu dieťaťa, kedy osobnostné vlastnosti rodičov u každého rodiča sú iné. Osobnostné vlastnosti oboch predurčujú byť dobrými rodičmi. Obaja majú rovnaký negatívny vplyv na maloletú tým, že majú vzájomné konflikty, čo je pre dieťa zaťažujúce. Otec dieťaťa vnáša do výchovy konvenčnosť, spoločenské hodnoty, vzdelanie, matka emocionálnu blízkosť s dieťaťom. Súd vyhodnotil, že otec má vytvorené lepšie materiálne podmienky, má väčší priestor v dome, avšak dieťa u neho je viac osamotené. Materiálne a bytové podmienky u matky vzhľadom pre veľký počet osôb nie sú dostatočné, avšak nevyklúčujú schopnosť matky zabezpečiť pre maloletú potrebné výchovné podmienky, teda neeliminujú matku z možnosti vychovávať maloletú dcéru. Súd ustálil, že tak by tomu bolo len v prípade, keby prostredie matky škodlivo vplývalo na maloleté dieťa. Poukázal na to, že prítomnosť detí v domácnosti matky okrem najstaršej dcéry manžela matky, majú na dieťa pozitívny vplyv a dieťa ich aj pozitívne vníma. Vo vzťahu k najstaršej dcére manžela matky, maloletej T., s ktorou majú vzájomne negatívny vzťah, súd poukázal na to, že T. bude od septembra študovať v P. P. na H., bude bývať u T. I., takže domov bude chodiť len na víkendy. Okolnosť, že otec v sprievode maloletej navštevuje pohostinské zariadenie v obci, súd nepovažoval za okolnosť, ktorá by vylučovala náležitú starostlivosť otca o maloleté dieťa. S prihliadnutím k tomu, že matka maloletého dieťaťa v čase rozhodovania súdu prvej inštancie očakávala narodenie ďalšieho dieťaťa, skúmal aj otázku, či matka vzhľadom k tehotenstvu, pôrodu a starostlivosti o novonarodené dieťa bude vedieť zabezpečiť výchovu maloletej F.. S prihliadnutím na to, že matka maloletého dieťaťa je matkou už dvoch detí, ustálil, že pôrod a neskôr starostlivosť o novonarodené dieťa nepredstavuje také riziko, aby sa matka nevedela postarať o maloletú F.. Poukázal na to, že matka je zdravá; čo sa týka maloletej, je dostatočne aktívna aj počas tehotenstva, pretože pravidelne realizuje styk s maloletou F. a stará sa o svoju domácnosť. Ustálil, že zabezpečiť návštevu školy maloletou F. je matka rovnako schopná ako otec, keď matka vlastní motorové vozidlo, má aj vodičské oprávnenie a vozidlo aj používa. Súd dospel k názoru, že obaja rodičia sú schopní zabezpečiť výchovu maloletej. Matka a preukázateľne zaujíma o školu maloletého dieťaťa, má záujem o maloleté dieťa. Keďže obaja rodičia sú schopní vychovávať maloleté dieťa, súd ďalej skúmal, u ktorého z rodičov sú vytvorené lepšie výchovné podmienky a v tejto súvislosti skúmal aj názor maloletého dieťaťa. Maloleté dieťa bolo vypočuté súdom, nezávisle od výsluchu súdom bolo vypočuté kolíznym opatrovníkom a pohovor s dieťaťom vykonala aj znalkyňa Y. R. X.. Vo všetkých prípadoch bolo bez akýchkoľvek pochybností súd zistil, že maloletá chce byť vo výchovnom prostredí oboch rodičov, chce byť u každého z nich rovnako dlhú dobu, pričom v súčasnej dobe (v čase zverejnia

otcovi) preferuje matku. Maloletá napriek svojmu nízkemu veku má v tejto otázke veľmi jasno. Súd prihladol k názoru maloletého dieťaťa a vyhovel tak aj návrhu matky, ktorá súhlasila v priebehu konania aj so zverením maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, kedy maloleté dieťa bude striedavo u toho-ktorého rodiča v týždenných intervaloch od piatka, pričom súd poukázal na to, že spôsob striedavej starostlivosti súdom je vyrovnanejší a spravodlivejší pre rodičov, kedy obaja rodičia budú môcť byť s maloletou nielen počas školského týždňa alebo len počas víkendov, ale striedavo, čo bude aj na prospech maloletého dieťaťa. Vo vzťahu k určeniu vyživovacej povinnosti, súd poukázal na to, že otec maloletého dieťaťa v priebehu konania žiadal výživné neurčiť, matka v prípade striedavej starostlivosti navrhla určiť výživné v sume 100,- Eur mesačne. Súd na základe zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že je v schopnostiach, možnostiach otca a záujme maloletého dieťaťa, aby otec maloletého dieťaťa prispieval na výživu maloletého dieťaťa sumou 100,- mesačne, keď mal preukázaný priemerný príjem za obdobie od januára 2015 do septembra 2015 vo výške 840,87 Eur, v januári 2017 mal príjem 1 253,31 Eur, vo februári 2017 752,57 Eur a v marci 2017 vo výške 862,73 Eur s poukazom na to, že otec obýva rodinný dom spolu s jeho matkou, poplatky za bývanie činia mesačne okolo 80,- Eur, má jednu vyživovaciu povinnosť voči J. Q. vo výške 60,- Eur mesačne. Náklady otca na cestovnom pri striedavej starostlivosti budú činiť cca 65,- Eur v školskom roku a u matky cca 25,- Eur. Matka u svojho zamestnávateľa dosiahla priemerný mesačný zárobok 379,08 Eur, avšak od mesiaca apríl 2017 bude čerpať materskú dovolenku, jej príjem bude nižší. Súd pri určení vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu vzal do úvahy aj náklady spojené s kupovaním O. N. a cestovným na rehabilitáciu po absolvovaní operácie V. maloletej. Príjem otca za I. štvrtrok 2017 dosiahol priemerne mesačne 956,20 Eur, vzhľadom na to, že pracuje na polovičný úväzok, má otec dieťaťa aj iné možnosti zárobku. Naopak, matka bude poberať rodičovský príspevok, jej možnosti a schopnosti mať ďalší zdroj príjmov nie sú žiadne. Z týchto dôvodov súd prvej inštancie ustálil, že je daný dôvod na určenie výživného vo výške 100,- Eur mesačne so strany otca s prihliadnutím aj na zvýšené potreby dieťaťa vzhľadom k jej veku a zdravotnému a zdravotnému stavu.

3. V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie otec maloletého dieťaťa, a to proti výrokom I., II., III., IV. a V. V odvolaní uviedol, že má za to, že nie sú splnené podmienky pre zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Od posledného rozhodnutia, keď súd schválil rodičovskú dohodu, podľa ktorej zveril maloletú F. do osobnej starostlivosti otca, ktorý rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 28. 08. 2015, nedošlo k takej podstatnej zmene, ktorá by odôvodňovala nové rozhodnutie vo veci. Poukázal na to, že matka podala nový návrh o zverenie do starostlivosti a úpravu práv a povinností len po uplynutí 21 dní od právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Lučenec sp. zn. 9P/40/2015. V odvolaní uvádzal, že maloletá má u otca vytvorené vhodnejšie výchovné podmienky, vrátane zabezpečenia stability výchovného prostredia v rodine a zabezpečenia pravidelnosti pri plnení školských úloh. V konaní bolo preukázané, že maloletá má závažné zdravotné problémy, pričom otec vie zabezpečiť vhodnejšie pravidelnosť návštev lekára. Matka dňa XX. XX. XXXX porodila svoje tretie dieťa a vzhľadom na túto skutočnosť si je ťažko predstaviť, že by vedela vhodne zabezpečiť všetky vyššie uvedené potreby maloletého dieťaťa. Poukázal na to, že maloleté dieťa sa aj pri svojom výsluchu vyjadrilo, že nemá dobrý vzťah s dcérou terajšieho manžela svojej matky T., ako aj so svojím starším bratom J.. Takéto prostredie by, podľa názoru otca, nevytváralo pre maloletú stabilné výchovné prostredie. Pokiaľ sa maloletá vyjadrila, že má záujem o striedavú osobnú starostlivosť, zrejme išlo o to, že celkom nechápe zmysel a význam tohto inštitútu, resp. že nechce poškodiť žiadnemu zo svojich rodičov. V prítomnosti otca sa opakovane maloletá spontánne vyjadrila, že jej vyhovuje doterajší systém, keď je zverená do starostlivosti otca. Namietal nevykonateľnosť výrokov II. a III. rozsudku súdu prvej inštancie, keď súd v týchto rozsudkoch zaviazal obidvoch rodičov prevziať maloletú v stanovenej dobe pred budovy školy a vrátiť ju v stanovenej dobe do školského zariadenia, čo v praxi nie je možné realizovať pre školské prázdniny. Navrhol, aby maloleté dieťa zostalo v osobnej starostlivosti otca a zároveň, aby bol upravený styk matky s maloletou F., a to každý páry týždeň od piatku od 15.00 h do najbližšej nedele do 17.00 h a zároveň, aby matka bola povinná prispievať na výživu maloletej primeranou sumou. Určenie povinnosti otca prispievať matke na maloleté dieťa výživným vo výške 100,- Eur mesačne, nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, takto určená vyživovacia povinnosť nezodpovedá schopnostiam, možnostiam ani majetkovým pomerom otca a ani oprávneným potrebám dieťaťa. Finančné možnosti a majetkové pomery otca sú limitované jeho vyživovacou povinnosťou k staršiemu synovi J., ako aj ďalšími nevyhnutnými nákladmi. Poukázal na to, že má priemerný čistý mesačný príjem vo výške 750,- Eur, v odvolaní uviedol pravidelné mesačné výdavky - splátka úveru na rekonštrukciu domu 380,- Eur, náklady spojené s bývaním 80,- Eur, výdavky na vozenie dcéry z Y. do K. 80,- Eur, výživné pre syna J. 60,- Eur, strava, ošatenie, hygienické potreby a ostatné 150,- Eur mesačne.

Poukázal na výšku vyživovacej povinnosti určenej na staršieho syna J. a disproporciu v rozhodnutí súdu, keď súd v jednom konaní priznal staršiemu súrodencovi zverenému do starostlivosti matky podstatne nižšiu sumu výživného a podstatne mladšiemu súrodencovi, ktorý bol zverený do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, priznal 100.- Eur mesačne. Má za to, že nie je namieste určenie povinnosti platiť výživné na maloletú pre otca v prípade striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

4. Matka maloletého dieťaťa v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že s odvolaním otca nesúhlasí, skutkové zistenia súdu prvej inštancie v plnom rozsahu vychádzajú z vykonaného dokazovania. Má za to, že súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, pričom právne posúdenie vykonal zo skutkových okolností prípadu. Poukázala na to, že súd pri rozhodovaní o zmene rozsudku vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti vychádza zo skutkového stavu, ktorý existuje v čase rozhodovania, pričom súd rozhodoval s odstupom jedného roka a osem mesiacov od ostatnej úpravy. Pre dôvodnosť zmeny predošlého súdneho rozhodnutia nie je ani tak podstatný časový odstup, ale to, či v medziobdobí došlo k podstatnej zmene pomerov, odôvodňujúcich zmenu súdneho rozhodnutia. Poukázala na zmenu pomerov, čo bolo preukázané aj vykonaným dokazovaním a najmä znaleckým skúmaním a tiež výsluchom maloletého dieťaťa, ktoré prejavilo vôľu zmeniť doterajší stav osobnej starostlivosti poskytovanej zo strany otca na striedavú osobnú starostlivosť oboch rodičov. Uviedla, že dcéra sa pravidelne pýta, kedy už bude môcť byť u matky rovnako dlho ako u otca. Nesúhlasí s tvrdením, že maloleté dieťa má v domácnosti otca vytvorené vhodnejšie výchovné podmienky, vrátane pravidelnosti pri plnení školských úloh. Od času, ako maloletá začala navštevovať základnú školu bola zverená do osobnej starostlivosti otca, pričom sa u dieťaťa prejavovali problémy s dosiahnutým prospechom a pripravenosťou na vyučovanie, výsledkom čoho je špeciálny učebný program. Výchovné prostredie u otca nebolo bezchybné, keďže to preukázali školské výsledky maloletého dieťaťa. Nesúhlasí s tvrdením otca, že vie vhodnejšie zabezpečiť pravidelnosť návštev lekára, poukázala, že ona bola s maloletým dieťaťom aj hospitalizovaná v súvislosti s operáciou maloletého dieťaťa, zabezpečila jej príchod aj odchod do nemocnice, pričom aj pooperačnú liečbu v podobe rehabilitácie zabezpečovala ona v rozsahu, ako jej to otec dovolil. Čo sa týka nákladov v súvislosti s nepriaznivým zdravotným stavom dcéry, poukázala na to, že dieťa vyžaduje špeciálnu N. N. vyrábanú ručne na mieru, ona naposledy zakupovala J. N. v apríli 2017. Nestotožňuje sa s názorom otca, že z dôvodu narodenia jej dieťaťa by nevedela vhodne zabezpečiť všetky potreby maloletej F.. Potvrdila, že ich domácnosť je viacčlenná, avšak všetci jej členovia presne poznajú svoje postavenie v rodine a úlohy s tým spojené, pričom prejavom bezproblémového fungovania ich rodiny je aj skutočnosť, že maloleté deti, ktoré sú jej členmi, dosahujú v škole výborný prospech. Neboli zaznamenané ani žiadne výchovné problémy s maloletými deťmi, ich domácnosť je čistá, harmonická a všetci členovia rodiny v nej majú svoje miesto a môžu ju bezvýhradne považovať za svoj domov. Chcela by takýto domov vytvoriť aj pre maloletú F.. Pri pobyte maloletej F. v jej domácnosti si všíma pozitívum, že sa snaží v rodine napodobňovať staršie deti; sama sa rozhodne urobiť si úlohy vtedy, keď si úlohy idú robiť staršie deti. Sama vykonáva hygienické návyky, za sebou si uprace tak, ako sú na to zvyknuté staršie deti, ktoré sa pre ňu stávajú prirodzeným vzorom správania. V domácnosti otca maloletá nemá osobu, ktorá by sa jej bez časového obmedzenia venovala. Otec je pracovne vyťažovaný, v dôsledku čoho nemá na maloletú dostatok času. Brat J. žije v spoločnej domácnosti s ňou a otca chodí len navštevovať. V dome otca žije matka otca maloletého dieťaťa, ktorá však vzhľadom na svoj vek a tiež zdravotný stav, nie je dieťaťu rovnocennou partnerkou pri uspokojovaní jeho záujmov. Vo vzťahu k odvolacej námietke otca ohľadom výšky vyživovacej povinnosti poukázala na to, že otec sám predložil súdu potvrdenie, z ktorého je zrejmé, že v roku 2016 dosahoval priemerný čistý mesačný príjem vo výške 842,17 Eur. K výdavkom, ktoré uviedol ako splátku úveru na rekonštrukciu domu v sume 380,- Eur a tiež vozenie dcéry z X. do K., poukázala na to, že výživné na maloleté dieťa má prednosť pred inými výdavkami povinného rodiča; otcovi dieťaťa nevznikajú žiadne výdavky na cestovanie do práce. Vzhľadom na to, že jej majetkové pomery nedosahujú úroveň majetkových pomerov, schopností a možností na strane otca, považuje určenie vyživovacej povinnosti k maloletej F. zo strany otca v sume 100,- Eur za správne rozhodnutie. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo všetkých odvolaním napadnutých výrokoch ako vecne správny potvrdil.

5. Kolízny opatrovník maloletého dieťaťa v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca maloletého dieťaťa navrhol rozsudok súdu v časti striedavej starostlivosti, ako aj v časti výživného potvrdiť z dôvodu vecnej správnosti. K vyjadreniu otca, že maloletá F. nechápe zmysel a význam inštitútu striedavej osobnej starostlivosti, poukázal na to, že maloleté dieťa bez problémov a ochotne pri pohovore komunikovalo bez známok nervozity alebo podráždenia. Na otázky odpovedalo jasne a zrozumiteľne, vyjadrovalo sa samo spontánne. Vzhľadom na túto skutočnosť, ako aj na to, že sa cíti dobre u otca aj matky, bolo želaním

a rozhodnutím dieťaťa stráviť jeden týždeň s otcom a jeden týždeň s matkou. Dieťa sa vyjadrilo, že striedanie by malo prebiehať v piatok poobede v škole, následne by strávila víkend s jedným z rodičov, ktorý by ju potom nosil do školy od pondelka až do štvrtka a v piatok by pre dieťa prišiel druhý rodič. Dieťa sa zároveň vyjadrilo, že o tomto svojom rozhodnutí povedalo aj otcovi, vie, že sa mu to nebude páčiť, že s týmto pravdepodobne nebude súhlasiť. Vyslovilo, že aj napriek tomu je rozhodnuté bývať striedavo u obidvoch rodičov. Kolízny opatrovník poukázal na to, že bolo evidentné, že maloleté dieťa o tom premýšľalo, o čom svedčí aj fakt, že striedanie chce realizovať v piatok, nakoľko počas víkendu si chce užiť toho-ktorého rodiča a potom nastúpiť školské povinnosti. Svoj postoj dieťa opakovane potvrdilo aj svojou výpoveďou priamo na súdnom pojednávaní. Pokiaľ otec poukazoval na nevykonateľnosť súdneho rozhodnutia v časti, kde súd zaviazal rodičov prevziať maloletú F. pred budovu školského zariadenia a následne ju vrátiť do školského zariadenia, kolízny opatrovník maloletého dieťaťa navrhol, aby sa striedavá osobná starostlivosť prispôsobila obdobiu školských prázdnin v tom zmysle, že si rodičia budú preberať a odovzdávať maloletú dcéru pred bydliskom toho-ktorého z rodičov. Vo vzťahu k poukazovaniu otca na nie dobrý vzťah maloletej F. s dcérou terajšieho manžela matky dieťaťa, T. K., poukázal kolízny opatrovník na skutočnosť, že menovaná maloletá začne od septembra 2017 navštevovať H. v P. P., kde bude bývať u svojich T. I.. Zároveň poukázal na to, že je na zvážení, či za predpokladu, že by maloletá F. mala zlé vzťahy s maloletou T., ako aj starším bratom J., by chcela bývať aj v domácnosti matky. Vo vzťahu k určaniu výživného poukázal na to, že je v záujme maloletého dieťaťa, aby sa podieľalo na životnej úrovni svojich rodičov, a preto navrhuje rozhodnúť v zmysle vykonaného dokazovania.

6. V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 Zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 65 a § 66 Zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku, ďalej len „CMP“ a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP a contrario rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I., IV., V a VI podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP z dôvodu vecnej správnosti potvrdil a rozsudok okresného súdu v časti, týkajúcej sa miesta a spôsobu odovzdávania maloletého dieťaťa v období mimo školského vyučovania v zmysle § 388 CSP zmenil (výroky II. a III.).

7. Podľa § 395 ods. 1 a 2 CMP, ak § 396 neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

8. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

10. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

12. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, považuje za potrebné poukázať na to, že od 01. 07. 2016 nadobudli právnu účinnosť nové procesné predpisy, a to Zákon č. 160/2015 Z. z. - Civilný sporový poriadok a Zákon č. 161/2015 Z. z. - Civilný mimo sporový poriadok, ktoré sa v zmysle vyššie uvedených prechodných a záverečných ustanovení použijú aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti týchto zákonov.

13. Odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie rozhodoval o návrhu matky maloletého dieťaťa, ktorá sa podaným návrhom domáhala zmeny úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a rozhodol tak, ako je uvedené vyššie, pričom súd zmenil rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 9P/40/2015 - 24 zo dňa 18. 08. 2015 čo do výroku o zverení maloletého dieťaťa tak, že maloleté dieťa zveril do striedavej starostlivosti oboch rodičov, pričom zabezpečovanie osobnej starostlivosti tým-ktorým rodičom vymedzil na týždenné obdobie vždy od piatka od 15.00 h do piatka nasledujúceho týždňa do 15.00 h. Zároveň určil prevzatie maloletého dieťaťa v stanovenej dobe tým-ktorým rodičom spred

budovy školy s tým, že rodič dieťa v stanovenej dobe vráti do školského zariadenia. Súd zároveň určil vyživovaciu povinnosť otca k maloletému dieťaťu sumou 100,- Eur mesačne splatné k rukám matky dieťaťa vždy mesačne predom do 20. dňa toho-ktorého mesiaca. Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že pred rozhodnutím vo veci samej súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie na zistenie skutkového stavu a na základe zisteného skutkového stavu dospel k správnym skutkovým a právnym záverom s výnimkou miesta odovzdávania a preberania maloletého dieťaťa v období mimoškolského vyučovania. Vzhľadom na vykonané dokazovanie a zistený skutkový stav odvolací súd uvádza, že s rozhodnutím súdu prvej inštancie vysloveným v napadnutom rozhodnutí (s výnimkou určenia miesta odovzdávania maloletého dieťaťa v období mimoškolského vyučovania) sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje, rovnako sa stotožňuje aj s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie a na tieto v plnom rozsahu poukazuje. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k názoru, že súd prvej inštancie rozhodol vo veci úpravy rodičovských práv a povinnosti k maloletému dieťaťu na základe dostatočne zisteného skutkového stavu, pričom prihliadol na záujem maloletého dieťaťa, dospel k správnym skutkovým aj právnym záverom. Súd prvej inštancie v časti úpravy rodičovských práv a povinnosti, čo sa týka striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov o maloleté dieťa, správne prihliadol na závery znaleckého dokazovania vykonaného v konaní pred súdom prvej inštancie, prihliadol na názory maloletého dieťaťa, ktoré súd mal nepochybne zistené nielen z výpovede maloletého dieťaťa v konaní pred súdom, ale aj z vyjadrenia maloletého dieťaťa pred kolíznym opatrovníkom, ktorý o pohovore s maloletým dieťaťom podal súdu písomnú správu, ako aj z vyjadrenia maloletého dieťaťa pred znalkyňou, ktorá vo veci podávala znalecký posudok. Súd prvej inštancie dôsledne aplikoval ustanovenie § 24 ods. 4 Zákona o rodine a rešpektoval právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom, prihliadol na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, pričom otázku striedavej starostlivosti správne právne posúdil v zmysle § 24 ods. 2 Zákona o rodine, podľa ktorého, ak sú obaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k názoru, že striedavá osobná starostlivosť bude v záujme maloletého dieťaťa, s ktorým názorom sa v plnom rozsahu stotožňuje aj odvolací súd. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní prihliadol na názor maloletého dieťaťa, aplikujúc správne ustanovenie § 38 ods. 2 CMP. S prihliadnutím na vek maloletého dieťaťa, maloleté dieťa je schopné vyjadriť samostatne svoj názor, čo v konaní pred súdom bolo nepochybne zistené, čo súd náležitým spôsobom uviedol aj v odôvodnení svojho rozhodnutia, keď poukázal na to, že súd jednak z výsluchu dieťaťa, z pohovoru maloletého dieťaťa, ktorý vykonal kolízny opatrovník, ako aj z pohovoru znalkyne s maloletým dieťaťom mal bez akýchkoľvek pochybností zistené, že maloleté dieťa chce byť vo výchovnom prostredí oboch rodičov, a to u každého z nich rovnako dlhú dobu. Z týchto dôvodov odvoláciu námietku otca v podanom odvolaní, že vo vzťahu k vyjadreniu maloletého dieťaťa zrejme išlo o to, že celkom nechápe zmysel a význam inštitútu osobnej striedavej starostlivosti, resp. že nechce poškodiť žiadnemu zo svojich rodičov, nemožno považovať za dôvodnú. Odvolací súd uvádza, že nemožno bagatelizovať názor maloletého dieťaťa a súd prvej inštancie na názor maloletého dieťaťa pri rozhodovaní vo veci správne prihliadol. Rovnako nemožno považovať za dôvodné ani ostatné odvolacie námietky otca maloletého dieťaťa vo vzťahu k rozhodnutiu súdu v časti rozhodnutia o osobnej striedavej starostlivosti o maloleté dieťa, keďže z vykonaného dokazovania bolo nepochybne preukázané, a je to zrejme aj z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, že obidvaja rodičia sú schopní vychovávať maloleté dieťa, keď majú osobnostné vlastnosti vhodné na výchovu dieťaťa. Súd sa náležitým spôsobom vysporiadal aj so schopnosťou matky s prihliadnutím na materiálne a bytové podmienky, ako aj zabezpečovanie starostlivosti o novonarodené dieťa matky, so schopnosťou matky zabezpečiť pre maloletú F. potrebné podmienky. Rovnako nie je dôvodom pre prípadné iné rozhodnutie súdu, čo sa týka osobnej striedavej starostlivosti rodičov o maloleté dieťa, v odvolaní uvádzané negatívne vzťahy maloletého dieťaťa s najstaršou dcérou manžela matky maloletého dieťaťa, T. K., starším bratom malotej F. J., keď je potrebné prisvedčiť vyjadreniu kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa, že je na zvážení, či za predpokladu, že by maloletá F. mala zlé vzťahy s maloletou T., ako aj so starším bratom, chcela bývať aj v domácnosti matky, pričom záujem maloletého dieťaťa bývať v domácnosti matky nepochybne zistený bol. Odvolací súd uvádza, že prípadné nezhody medzi maloletým dieťaťom a T. K. s prihliadnutím na skutočnosť, že táto začne od septembra 2017 navštevovať H. v P. P. a počas školského vyučovania nebude bývať v domácnosti matky, počas dní školského vyučovania medzi deťmi nebudú môcť vznikáť. Je úlohou matky maloletého dieťaťa, aby prípadné nezhody medzi maloletou F. a T. eliminovala, pričom existencia prípadných nezhôd však nie je takou skutočnosťou, ktorá by bránila úprave rodičovských práv a povinností k

maloletému dieťaťu spôsobom, ako rozhodol súd prvej inštancie. Odvolací súd uvádza, že ani ďalšie odvolacie námietky otca vo vzťahu k rozhodnutiu súdu, ktorým maloleté dieťa zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, nemožno považovať za dôvodné, pričom odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení svojho rozhodnutia náležite vysporiadal so všetkými námietkami otca maloletého dieťaťa, ktoré už uviedol aj v konaní pred súdom prvej inštancie a opakovane ich uvádzal aj v odvolaní. V konaní neboli preukázané také skutkové okolnosti, ktoré by matku maloletého dieťaťa diskvalifikovali z vykonávania osobnej starostlivosti o maloleté dieťa tak, ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie.

14. Je však potrebné prisvedčiť námietke otca proti časti rozhodnutia súdu, keď súd prvej inštancie rozhodol, že rodičia majú prevziať maloleté dieťa v stanovenú dobu pred budovu školy a vrátiť ju v stanovenej dobe do školského zariadenia, čo nie je možné realizovať v praxi pre školské prázdniny, pričom kolízny opatrovník v podanom vyjadrení navrhol pre obdobie školských prázdnin preberanie a odovzdávanie dieťaťa pred bydliskom toho-ktorého rodiča. Keďže v tejto časti, čo sa týka odovzdávania a preberania maloletého dieťaťa, odvolací súd dospel preskúmaním veci k názoru, že je potrebné prisvedčiť odvolacej námietke otca, rozsudok súdu prvej inštancie, týkajúci sa obdobia mimoškolského vyučovania v zmysle § 388 CSP zmenil, pričom však vo veci nebolo potrebné nariaďovať pojednávanie, keďže zmena rozhodnutia sa netýka zistenia iného skutkového stavu. Preto odvolací súd rozhodol tak, že v období mimoškolského vyučovania prevezme v stanovenú dobu ten-ktorý rodič pred bydliskom matky dieťaťa a v stanovenú dobu pred bydliskom matky dieťaťa maloleté dieťa ten-ktorý rodič druhému rodičovi dieťa odovzdá.

15. Čo sa týka rozsudku súdu v časti určenia vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu sumou 100,- Eur, odvolací súd v zhode už s vyššie uvedeným poukazuje na to, že aj v tejto časti v plnom rozsahu v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP sa s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ako aj s odôvodnením rozhodnutia stotožňuje a konštatuje správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia. Súd prvej inštancie vo veci určenia vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu napriek tej skutočnosti, že maloleté dieťa bolo zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, správne aplikoval ustanovenie § 62 ods. 1, 2, 4 a 5, ustanovenie § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Keďže majetkové pomery otca maloletého dieťaťa v čase rozhodovania súdu prvej inštancie boli v porovnaní s majetkovými pomermi matky maloletého dieťaťa také, že otec maloletého dieťaťa je schopný bez ujmy na svojej vlastnej výžive prispievať na výživu maloletého dieťaťa, pričom súd správne konštatoval zvýšené náklady so zabezpečením starostlivosti o maloleté dieťa predovšetkým vzhľadom na zdravotný stav dieťaťa (na čo nakoniec v odvolaní poukazoval aj otec maloletého dieťaťa), je v záujme maloletého dieťaťa, aby otec prispieval na zabezpečenie odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa matke maloletého dieťaťa, čo je nepochybne v záujme maloletého dieťaťa. Odvolací súd poukazuje na to, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov je ich zákonná povinnosť, pričom táto zákonná povinnosť predchádza, má prednosť pred inými výdavkami povinného rodiča. Súd prvej inštancie náležite zdôvodnil, na základe akých skutkových zistení a z akých dôvodov určil vyživovaciu povinnosť otca k maloletému dieťaťu, ako aj jej výšku, pričom s týmito dôvodmi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje. Aj podľa názoru odvolacieho súdu je v schopnostiach a možnostiach na strane otca poskytovanie výživného maloletej F. v sume 100,- mesačne, berúc do úvahy aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť otca k synovi J. Q., ktorá vyživovacia povinnosť je stanovená sumou 60,- Eur mesačne. Nemožno prihliadať na námietku otca o neprimeranosti určenia výšky vyživovacej povinnosti vo vzťahu k maloletej F. s prihliadnutím na určenú výšku výživného vo vzťahu k J. Q., keď súd u každého dieťaťa pri rozhodovaní o výške vyživovacej povinnosti je povinný dôsledne prihliadať nielen na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča, ale aj na potreby dieťaťa, ktoré sú u každého dieťaťa iné s prihliadnutím nielen na jeho vek, ale aj zdravotný stav dieťaťa, ostatné potreby maloletého dieťaťa. Súd správne konštatoval zvýšené nároky maloletého dieťaťa s prihliadnutím na zdravotný stav maloletého dieťaťa. Odvolací súd teda rozhodnutie súdu prvej inštancie aj vo výroku, ktorým uložil otcovi maloletého dieťaťa prispievať na výživu maloletého dieťaťa výživným v sume 100,- Eur, počnúc od právoplatnosti rozsudku, považuje za vecne správne, preto rozsudok súdu aj v tomto výroku (V. súdu prvej inštancie) z dôvodu vecnej správnosti v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

16. Hoci otec maloletého dieťaťa nepodal odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku VI., ktorým súd rozhodol, že takto určené výživné je otec povinný zasielať k rukám matky vždy mesačne predom do 20. dňa toho-ktorého mesiaca s prihliadnutím k tomu, že odvolací súd v predmetnej veci, keďže sa jedná o konanie súdu vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa, nie je viazaný rozsahom

odvolania a berúc do úvahy, že výrok súdu prvej inštancie VI. je závislým výrokom vo vzťahu k výroku súdu prvej inštancie V., podrobil preskúmaniu a potvrdil z dôvodu vecnej správnosti aj výrok VI. rozsudku súdu prvej inštancie. O povinnosti nahradiť trovy konania v zmysle § 57 CMP rozhoduje súd len na návrh, pričom vo vzťahu k trovám odvolacieho konania takýto návrh účastníkmi konania podaný nebol, z týchto dôvodov odvolací súd o trovách odvolacieho konania nerozhodoval. Okrem toho odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

17. Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolaťel' musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolaťel'om fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).